

Yerel yönetimler, insan haklarının somutlaştırıldığı önemli bir alan olarak kabul edilmelidir. Bu da daha fazla demokrasi ve daha fazla insan hakları bilinci gerektirmektedir...

Belediyeler, tarihsel olarak meta üretimi ve ticaretin merkezleri olarak, kentleri yönetmek için kuruldu. Kuruluşun itici gücü, kentlerin yeniden üretimine olan gereksinimdi. Kentin egemenlerinin, sermaye birikimi için kente ve emek gücüne ihtiyaçları vardı. Emek gücünün ise barınmaya, suya, ısınmaya, ekmeğe, giyinmeye ve bunları satın alacakları yerlere. Bu nedenle belediye örgütlenmesi, sermaye ve işçi sınıfının asgari ortak ihtiyaçları üzerinde yükseldi. Ekonomik, sosyal, bilimsel ve toplumsal gelişmelerin sonunda, bugünün dünyasında belediye, yine aynı amaca hizmet ediyor. Kentte üretim ve tüketim zincirinin aksamadan sürmesi için, kenti ertesi güne, kent emekçisini üretime hazırlıyor. Belediyeyi kuran sınıfsal ilişkiler, bugün de geçerli. Sadece daha karmaşık, daha yüksek beklentiler, daha çeşitlenmiş ihtiyaçlar söz konusu.

Küresel ekonominin yarattığı eşitsizliği, kent emekçileri, dar gelirli, iliklerine kadar yaşamaktadırlar. Eşitsizlik ile gelen yoksulluk, yeni devlet anlayışı için ortadan kaldırılması gereken değil, yönetilmesi gereken bir sorun olmuştur. Yoksulluğun yönetimi, yoksulluğun bağımlı hale gelmesi, biat kültürünün inşası ile mümkündür. Biat kültürü de adım adım gerçekleştirilmektedir.

Devletler ve toplumlar, bu eşitsizliğin yarattığı buhrandan çıkmanın yollarını bulmaya çalışıyorlar. Bu nedenle neoliberalizmin doğduğu İngiltere'de bile, kamu hizmetleri devlet eliyle yapılmaya başlandı. Fransa'da halkın su hizmeti yeniden belediyeler eliyle verilmeye çalışılmaktadır.

Ülkemizde de küresel şirketlerin dayattığı neoliberal anlayış, insanları umutsuzluğa doğru sürüklemektedir. Onuruyla geçinebileceği bir iş bulmakta zorlanan kentli kadar, deresini, merasını, bostanını kaybetme korkusu karşısında yaşam mücadelesi veren köylü de toplumsal statüsünü kaybetmeye başlamıştır. Bu yüzden yeni seçenekleri konuşmanın zamanıdır. Yerel yönetim politikalarında başarılı olabilmek için, yerleşim birimlerindeki ortak ihtiyaçlardan yola çıkmak gerekmektedir. Sağlığa, nitelikli eğitime, bilgiye, konuta, ulaşım olanaklarına, kültürel hizmetlere, ileri bilişim ve iletişim araçlarına, mimari ve estetik açıdan düzgün bir çevreye, küresel ısınmadan korunmuş bir iklime, deprem başta olmak üzere, afetlere karşı azami koruma sağlayan yapılara ve alanlara ulaşmaya, insanların kendilerini ve kapasitelerini geliştirmeleri için elverişli olanakları elde etmelerine ihtiyaç bulunmaktadır. Bunları yapabilmek için de, finansmanın ve ülke kaynaklarının merkezi ve yerel yönetimler arasında verimli ve dengeli bir biçimde paylaşılması gerekmektedir. Kentlerin nüfusunun ve ekonomi içindeki payının ve aynı zamanda buralardaki eşitsizlik ve dengesizliklerin artması, insan odaklı gelişmeyi öne koyan çağdaş yerel yönetim anlayışını gerekli kılmaktadır.

Küresel ve yerel piyasanın temelinde yapılandırılan devlet yapısı içinde, halk yararına bir belediyecilik seçeneği var mı? Ülkemizdeki durum nedir?

Ülkemizde nüfusun yüzde 75'i il ve ilçe merkezlerinde, bunun da yüzde 36'sı beş büyük kentte yaşamaktadır. Bu durumun yarattığı dengesiz kentleşme ve nüfus yoğunlaşması, altyapı yetersizliklerini, sosyal sorunları ve doğal kaynaklara yönelik tehlikeleri de beraberinde getirmektedir. Bu genel sorunları çözecek ve yönlendirecek olan da merkezi yönetimdir. Ancak merkezi yönetim, büyük şehirlerdeki uygulamalarıyla, bu sorunların çözümünü değil, büyümesini sağlamaktadır. Yakın bir gelecekte